

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ VIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 15–16 березня 2018 року)

Суми
Сумський державний університет
2018

that they affect the fate of a certain person. To study the assumption further investigation that will comprise historical aspect is needed.

1. Барсук Т. Статус антропонімів у художньому дискурсі / Т. Барсук, І. К. Кобякова // Матеріали науково-теоретичної конференції викладачів, аспірантів, співробітників та студентів гуманітарного факультету: 20-25 квітня 2009 року / Відп. за вип. Л. П. Валенкевич. – Суми: СумДУ, 2009. – Ч.2. – С. 67-68.
2. Colman F. The Grammar of Names in Anglo-Saxon England: The Linguistics and Culture of the Old English Onomasticon/Fran Colman. – С.: Oxford: Oxford University Press, 2014. – 309 p.
3. Швачко С. О. Лінгвістичний статус числівника сучасної англійської мови // Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО Київського державного лінгвістичного університету. Серія: Філологія. Педагогіка. Психологія. – Київ: КНЛУ, 2002. – Вип.№6. – С.349-356.

ОСОБЛИВОСТІ УЕССЕКСЬКОГО ДІАЛЕКТУ

Коренівська Ю. В.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, професор Кобякова І. К.

Уессекський діалект давньоанглійської мови (*англ. West Saxon dialect*) – це один з чотирьох діалектів давньоанглійської мови поряд з кентський і двома англськими діалектами (мерсійський і нортумбрійський), на якому говорили в першу чергу в Уессексі.

Розвиток уессекського діалекту можна розділити на два періоди: ранньоуессекський і пізньоуессекський. На ранньоуессекському, зокрема, говорив король Альфред. До XI століття можна говорити про пізньоуессекський діалект, який став першою стандартною формою письмової англійської мови.

На цьому діалекті говорили на півдні і заході Англії в області, де розташовувалися резиденція англосаксонських королів Вінчестер і важливий монастир. Незважаючи на те, що інші давньоанглійські діалекти продовжували функціонувати, у дослідників створюється враження, що всі писарі того часу створювали і переписували рукописи, використовуючи цей престижний стандарт.

Набагато більше письмових пам'яток збереглися на уессекському діалекті, аніж на інших діалектах. Тому як зразок давньоанглійської мови зазвичай береться саме цей діалект. Однак до IX століття пам'ятки уессекського діалекту незначні. До них відносяться твори короля Альфреда. Левицький В.В. виокремлює наступні переклади, які були створені під керівництвом короля або ним самим [1]: 1) "Обов'язки пастиря" папи Григорія I; 2) "Церковна історія англів" – твір, написаний спочатку латинською мовою нортумбрійським ченцем Бедою Високоповажним; 3) "Сім книг історії проти язичників" – твір іспанського священника Оросія, написаний латинською мовою в V століття. Великі за розмірами тексти, написані на цьому діалекті, з'являються наприкінці IX століття; 4) "Розради філософії" римського філософа Боеція (V – VI ст.); 5) "Монологи" папи Григорія I.

Однією з найвідоміших пам'яток написаних на уессекському діалекті є "Англо-саксонська хроніка"[2]. У цій хроніці описуються події починаючи з VII століття. Записи вели в англо-саксонських монастирях. Система іменних частин мови вельми різноманітна в хроніці. Синтетичні морфологічні маркери висловлюють категорії роду, числа і відмінка у іменників, прикметників і займенників: *hærfest* - *осінь, урожай: ім., ч.р., одн.. від OE hærfeſt «урожай»*; *mon* - *людина: ім., ч.р., одн., Н.в. від OE man «людина»*; *oþres folces* - *інші народи: oþres - прикм., ср.р., мнж., Н.в. від OE oþer «інший»*.

Система дієслова зберігає загальні тенденції, характерні для морфології давньоанглійської мови. У тексті «Англо-саксонської хроніки» за 895 р., дієслово представлене найбільш широко. Спостерігається розмежування на сильні і слабкі дієслова. Як у сильних, так і у слабких дієслів розмежування по класах залишається. В рукописах представлені всі класи. В основному, це форми минулого часу: *ofslægene* - *були вбиті: дієсл., сильне, 6 клас, мнж., мин. ч. від OE slēan «вбивати, бити»*; *gegyron* - *зібрали урожай: дієсл., 3 особа, мнж., мин. ч. від OE gīran «збирати врожай»*. Слід зазначити і одну інфінітивну форму слабого дієслова: *brengan* - *приносити: дієсл., слабе, інф. від OE bringen «приносити»*. До групи претерито-презентних дієслів входить одне дієслово з модальним значенням: *mehte* - *дієсл., претерито-презентне, 3 особа, одн., мин. ч. від OE maī, mau «могти»*. Неправильних дієслів два: *gān* «йти» і *dōn* «робити». Обидва дієслова вжиті у формі минулого часу, множини.

Окрім згаданих творів, збереглися ті, які відносяться до X чи початку XI століття. Наприклад, епічна поема "Беовульф", діалект якої, як і в інших англосаксонських епічних поемах, в основному усесекський, але зі значною частиною англійських форм.

Усі названі пам'ятки мають велике значення для дослідження усесекського діалекту, який під кінець давньоанглійського періоду став провідним діалектом англійської народності.

Отже, усесекський діалект мав свої специфічні особливості, які можна знайти у численних працях писарів, адже в свої часи цей діалект був провідним. Проаналізувавши деякі уривки твору "Англосаксонська хроніка", можна виокремити основні особливості цього діалекту.

1. Левицький В. В. Основи германістики. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 528 с.
2. Аракін В. Д. Історія англійської мови: Навчальний посібник. – М.: "Фізматліт", 2001. – 272 с.
3. Методичні вказівки. Кобякова І. К. З історії англійської мови.– СумДУ, 1997.
4. Manuscript A: The Parker Chronicle [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://asc.jebbo.co.uk/a/a-L.html> .
5. Баранова С. В. Актуальні питання методики викладання перекладу. Вісник Сумського державного університету, серія "Філологічні науки". – Суми: - №4(37), 2002

ГРАФІЧНА ДЕКОРАЦІЯ СЛОВНИКОВИХ СТАТЕЙ

Нємцева Я. М.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – д-р філол. наук, професор Швачко С. О.

Словник – це джерело найрізноманітнішої інформації. Людина, яка володіє знаннями про систематизацію словників та про їхні окремі види, озброєна найдієвішим механізмом отримання, перероблення та накопичення інформації з будь-якої сфери людської діяльності. Багато дослідників та науковців намагались тією чи іншою мірою проаналізувати різноманітні групи лексикографічних праць, систематизувати словники, ми вирішили більш детально виокремити